

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการเล่นหอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น มีวิธีการศึกษา และการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์

หน่วยที่ใช้วิเคราะห์หอยในครั้งนี้ คือ ปัจเจกบุคคล ได้แก่ ผู้ซื้อหอย ผู้ขายหอย และเป็นทั้งผู้ซื้อผู้ขายหอย ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรในเขตเทศบาลนครขอนแก่น คือ ผู้ซื้อหอย ผู้ขายหอย และเป็นทั้งผู้ซื้อผู้ขายหอย ซึ่งเป็นประชากรที่ไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน (Infinite Population)

2.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย เป็นการกำหนดจำนวนไว้ล่วงหน้า (Quota Sampling) คือ ผู้ซื้อหอย จำนวน 100 คน ผู้ขายหอย จำนวน 50 คน เป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายหอย จำนวน 50 คน เป็นประชากรในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. ผู้ซื้อหอย	100
2. ผู้ขายหอย	50
3. ผู้ซื้อและผู้ขาย	50
รวม	200

สรุป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้ซื้อหอย	จำนวน	100	คน
ผู้ขายหอย	จำนวน	50	คน
ผู้ซื้อและผู้ขาย	จำนวน	50	คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	200	คน

ดังนั้น จะใช้จำนวนตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 200 คน การสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

3. เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยแยกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนา (Research for Development) โดยจะใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ทำการศึกษา สถานการณ์ สภาพปัญหา แนวทางแก้ไขปัญหาการเล่นหอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ดังนี้

1. ข้อมูลจากการจัดประชุมกลุ่ม และจากการทบทวนเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยต่างๆ โดยสัมภาษณ์ถึงตัวชี้วัดด้านการมีส่วนร่วมต่างๆ ของประชาชนต่อการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการเล่นหอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

2. แบบสัมภาษณ์ โดยใช้สัมภาษณ์ คือประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นทั้งจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 200 คน โดยจะใช้เป็นตัววัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการเล่นหอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส สถานภาพทางสังคม รายได้ รายต่อเดือน ภาระหนี้สิน

ส่วนที่ 2 สภาพการเล่นหอย ได้แก่ วิธีการเล่นหอย วิธีการจ่ายรางวัล เงินไขเงิน แจ็คพอด

ส่วนที่ 3 สภาพปัญหาที่เกิดจากการเล่นหอย ได้แก่ คน สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองวิเคราะห์สภาพปัญหามีอยู่ 4 ด้าน คือ ปัญหาที่เกิดจากคน ปัญหาที่เกิดจากสังคมและวัฒนธรรม ปัญหาที่เกิดจากเศรษฐกิจ ปัญหาที่เกิดจากการเมือง

ส่วนที่ 4 ความต้องการแก้ไขปัญหาการเล่นหอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

ส่วนที่ 5 แนวทางการแก้ไขปัญหา การเล่นหอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา เป็นเชิงพรรณนา

4. การทดสอบเครื่องมือ

1. สร้างเครื่องมือ โดยแบ่งเครื่องมือเป็น แบบสัมภาษณ์ ซึ่งสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และตามกรอบแนวคิด นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมเพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในการแก้ไข ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. นำเครื่องมือในส่วน of แบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ที่ปรึกษา เมื่อได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อวัดความเชื่อถือได้ของ เครื่องมือ (Reliability) กับกลุ่มผู้ซื้อหอย กลุ่มผู้ขายหอย กลุ่มทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย จำนวน 30 คน จากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ ครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2543:96) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ซึ่งได้ค่า Alpha = 0.95

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์กับผู้ซื้อหอยในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) แบ่งข้อมูลเป็น 2 ประเภท คือ 1. ข้อมูลที่ได้จากการจัดการประชุมกลุ่ม 2. ข้อมูลที่ได้จากสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยดำเนินการจัดกระบวนการกลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยตนเอง และได้ประสานงานขอความร่วมมือกับสมาชิกผู้ซื้อหอย

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาเอกสาร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้ ทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม และนัดวันเวลาในการสัมภาษณ์และสอบถาม ดำเนินการสัมภาษณ์และสอบถามกลุ่มตัวอย่าง

6. การวิเคราะห์และการประมวลผลข้อมูล

การวิเคราะห์และการประมวลผลข้อมูล แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูล คือ ข้อมูลที่ได้จากการจัดประชุมกลุ่ม เพื่อใช้ในการศึกษาสถานการณ์ สภาพปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหาการเล่นหอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งหมด และจัดทำข้อมูลกำหนดรหัส (Code) ของข้อมูล และจัดทำคู่มือลงรหัส (Code Book)
2. บันทึกรหัสข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์
3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS for Windows Version 11.5 โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ จำนวน (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน One Way ANOVA

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สภาพปัญหามีอยู่ 4 ด้าน คือ ปัญหาที่เกิดจากคน ปัญหาที่เกิดจากสังคมและวัฒนธรรม ปัญหาที่เกิดจากเศรษฐกิจ ปัญหาที่เกิดจากการเมือง ซึ่งข้อมูลเชิงปริมาณนี้ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

การแปลความหมายของคะแนน มีการแบ่งคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ เพื่อแปลผล (สำเร็จ จันทรสวรรณ และสุวรรณ บัวทวน, 2547) โดยแบ่งตามเกณฑ์ดังนี้

4.50-5.00	=	มีสภาพปัญหาระดับมากที่สุด
3.50-4.49	=	มีสภาพปัญหาระดับมาก
2.50-3.49	=	มีสภาพปัญหาระดับปานกลาง
1.50-2.49	=	มีสภาพปัญหาระดับน้อย
1.00-1.49	=	มีสภาพปัญหาระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ความต้องการแก้ไขปัญหาการเล่นห่วยของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ในแต่ละข้อมีระดับความต้องการแก้ไขปัญหามากที่สุด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) และเปรียบเทียบ 3 กลุ่ม สถิติที่ใช้ One Way ANOVA โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (สำเริง จันทรสวรรณ และสุวรรณ บัวทวน, 2547)

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

การแปลความหมายของคะแนน มีการแบ่งคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ เพื่อแปลโดยแบ่งตามเกณฑ์ ดังนี้

4.50-5.00	=	มีระดับความต้องการในการแก้ไขปัญหามากที่สุด
3.50-4.49	=	มีระดับความต้องการในการแก้ไขปัญหามาก
2.50-3.49	=	มีระดับความต้องการในการแก้ไขปัญหามากปานกลาง
1.50-2.49	=	มีระดับความต้องการในการแก้ไขปัญหาน้อย
1.00-1.49	=	มีระดับความต้องการในการแก้ไขปัญหาน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 แนวทางการแก้ไขปัญหาการเล่นห่วยของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเชิงพรรณนา

7. การนำเสนอข้อมูล

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำเสนอในรูปแบบการพรรณนา อธิบายตามประเด็นในแต่ละประเด็นสำหรับข้อมูลที่ได้จากการจัดการประชุมกลุ่ม และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows สถิติที่ใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ One Way ANOVA นำเสนอในรูปของการบรรยายประกอบตารางเพื่อให้สามารถเข้าใจในผลการศึกษาวิจัยได้ยิ่งขึ้น